

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20,
21, 22, 24, 27, 28, 29 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. gruodžio 8 d. Nr. XIV-1650
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Specialus leidimas** – viešosios tvarkos apsaugos komendantūros arba, jeigu komendantūros nesteigiamos, institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, ar jos įgaliotos institucijos išduotas dokumentas, suteikiantis asmeniui ar transporto priemonei teisę būti tam tikru nustatytu laiku ir (ar) tam tikroje teritorijoje, kur yra įvesta nepaprastoji padėtis.“

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 5¹ dalį.

3. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį.

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nepaprastoji padėtis gali būti įvedama, kai valstybėje kyla grėsmė Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai ar visuomenės rimčiai ir šios grėsmės neįmanoma pašalinti nepanaudojus Konstitucijoje ir šiame Įstatyme įtvirtintų nepaprastųjų priemonių.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Sprendimo įvesti nepaprastąją padėtį priėmimas

1. Sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį visoje valstybės teritorijoje ar jos dalyje priima Seimas, jeigu valstybėje iškyla grėsmė konstitucinei santvarkai ar visuomenės rimčiai. Tarp Seimo sesijų neatidėliotinais atvejais tokį sprendimą turi teisę priimti Respublikos Prezidentas, kartu šaukdamas neeilinę Seimo sesiją svarstyti šio klausimo. Seimas patvirtina arba panaikina Respublikos Prezidento sprendimą.

2. Seimas, tvirtindamas Respublikos Prezidento sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį, gali pakeisti:

1) teritoriją, kurioje įvedama nepaprastoji padėtis;

2) nepaprastosios padėties trukmę;

3) nustatytus konstitucinių teisių ir laisvių apribojimus ir nepaprastąsias priemones, kurios gali būti taikomos, arba jų taikymo mastą.

3. Vyriausybė gali siūlyti Seimui, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidentui priimti sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį. Vyriausybė teikia vienam iš šioje dalyje nurodytų subjektų sprendimo dėl nepaprastosios padėties įvedimo projektą.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą.“

5 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka nepaprastosios padėties metu savivaldybės teritorijoje (savivaldybių teritorijose), kurioje (kuriose) nepaprastoji padėtis įvesta, gali būti įvestas tiesioginis valdymas.“

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą;“.

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą

1. Įvedus nepaprastąją padėtį, sprendime įvesti nepaprastąją padėtį nurodyta institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą, imasi visų reikalingų priemonių nepaprastosios padėties įvedimo tikslui pasiekti. Institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, veikla apima visą valstybės teritoriją.

2. Institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą, nedelsdama imasi priemonių, siekdama šalinti nepaprastosios padėties įvedimo priežastis, organizuoja žmonių ir jų turto apsaugą; iškilus būtinybei, organizuoja gyventojų evakuaciją iš stichinių nelaimių, katastrofų ar ginkluotų veiksmų zonos, suteikia kitą reikalingą neatidėliotiną pagalbą. Institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą, visais įmanomais būdais stengiasi sušvelninti ir pašalinti nepaprastosios padėties padarinius, koordinuoja viešosios tvarkos komendantūrų veiklą.

3. Prireikus nepaprastosios padėties tikslams pasiekti institucijos, atsakingos už

nepaprastosios padėties valdymą, vadovas steigia viešosios tvarkos apsaugos komendantūras, į pagalbą gali pasitelkti ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms pavaldžias tarnybas bei techniką ir joms vadovauti.

4. Institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovo duoti teisėti nurodymai ir išleisti įsakymai yra privalomi visoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, viešosios tvarkos apsaugos komendantūroms bei fiziniams ir juridiniams asmenims. Asmenys, nevykdantys šios institucijos nurodymų arba įsakymų, atsako įstatymų nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Komendantūros yra pavaldžios institucijai, atsakingai už nepaprastosios padėties valdymą.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Komendantūrų darbą organizuoja ir jų veiklai vadovauja institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovo teikimu Ministro Pirmininko paskirtas vyriausiasis komendantas. Vyriausiasis komendantas skiria komendantūrų komendantus.“

9 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Savivaldybės administracijos direktorius įgyvendina institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovo nurodymus, organizuoja stichinių nelaimių, avarijų, masinių neramumų likvidavimo, paieškos ir gelbėjimo darbus ir įgyvendina nepaprastosios padėties priemones.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savivaldybių administracijų direktorių veiksmus įgyvendinant nepaprastosios padėties priemones koordinuoja institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovas ar jo įgaliotas asmuo.“

3. Pakeisti 16 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu nepaprastosios padėties metu komendantūros nėra steigiamos, institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą, ar jos įgaliota institucija, turi teisę išduoti specialius leidimus, o šios institucijos vadovas – nustatyti privalomuosius darbus, nurodytus šio Įstatymo 27 straipsnyje.“

10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Žmogaus teisės naudotis būsto neliečiamumu apribojimas

1. Nutarime dėl nepaprastosios padėties įvedimo ar atitinkamame Respublikos Prezidento dekrete gali būti numatyta, kad nepaprastosios padėties metu, siekiant pašalinti nepaprastosios padėties padarinius ar užtikrinti visuomenės saugumą ir viešąją tvarką, komendantūros pareigūnai turi teisę bet kuriuo paros laiku įeiti į asmens būstą be jo sutikimo.

2. Institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovas, komendantai turi teisę panaudoti būstą komendantūros pareigūnams, asmenims, pasitraukusiems iš savo gyvenamųjų vietų, apgyvendinti užtikrinant šių būstų gyventojams galimybę toliau gyventi šiuose būstuose arba perkelti gyventojus į kitus gyventi tinkamus būstus. Nepaprastajai padėčiai pasibaigus, būsto savininko reikalavimu šiais veiksmais padarytą žalą atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.“

11 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Teisės reikšti savo įsitikinimus, ieškoti informacijos ir ją gauti ar skleisti apribojimas

1. Nutarime dėl nepaprastosios padėties įvedimo ar atitinkamame Respublikos Prezidento dekrete gali būti numatyta, kad ieškoti, gauti, skleisti informaciją apie nepaprastąją padėtį arba valstybės institucijų ir pareigūnų, komendantūrų veiksmus leidžiama tik atitinkamų valstybės institucijų vadovų sutikimu ar leidimu.

2. Nepaprastosios padėties metu, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, gali būti apribota asmens teisė gauti valstybės institucijų turimą apie jį informaciją.

3. Komendantūrų komendantai kontroliuoja, kaip laikomasi šiame straipsnyje nustatytų apribojimų. Jeigu nepaprastosios padėties metu komendantūros nėra steigiamos, institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties valdymą, ar jos įgaliota institucija kontroliuoja, kaip laikomasi šiame straipsnyje nustatytų apribojimų.“

12 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nutarime dėl nepaprastosios padėties įvedimo ar atitinkamame Respublikos Prezidento dekrete gali būti numatyta, kad įvedus nepaprastąją padėtį visoje valstybės teritorijoje ar jos dalyje asmenys neturi teisės be specialaus leidimo pakeisti savo nuolatinės gyvenamosios vietos, išskyrus atvejus, kai pasitraukiama iš nepaprastosios padėties teritorijos arba šie asmenys evakuojami. Leidimus pakeisti nuolatinę gyvenamąją vietą nepaprastosios padėties metu išduoda komendantūrų komendantai, o jeigu komendantūros nesteigiamos, – institucija, atsakinga už

nepaprastosios padėties valdymą, ar jos įgaliota institucija.“

13 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Sprendimus dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų apribojimų visoje valstybės teritorijoje priima vyriausiasis komendantas, o valstybės teritorijos dalyje – atitinkamos teritorijos komendantūros komendantas. Jeigu komendantūros nesteigiamos, sprendimus dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų apribojimų priima institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovas.“

14 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. Privalomieji darbai nepaprastosios padėties metu

Vyriausiasis komendantas ar komendantai pagal savo kompetenciją nepaprastosios padėties metu darbingiems asmenims gali nustatyti privalomuosius gelbėjimo darbus, siekiant evakuoti gyventojus, gelbėti juos bei turtą, ir šių darbų organizavimo tvarką. Jeigu komendantūros nėra steigiamos, privalomuosius darbus nepaprastosios padėties metu gali nustatyti institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovas. Už tokius darbus gali būti atlyginama teisės aktų nustatyta tvarka.“

15 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) užsieniečių atvykimo, buvimo, tranzito per Lietuvos Respublikos teritoriją ir teisės gyventi Lietuvos Respublikoje apribojimas, jų priežiūros ir kontrolės sugriežtinimas, prašymų ir (ar) sprendimų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės priėmimo, paslaugų užsieniečiams teikimo ar sandorių su užsieniečiais sudarymo apribojimas ar sustabdymas;“.

16 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nepaprastosios padėties metu galioja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus šio Įstatymo nustatytas išimtis.“

2. Papildyti 29 straipsnį 5 dalimi:

„5. Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo nuostatos šio Įstatymo reglamentuojamiems santykiams nepaprastosios padėties metu taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja šis Įstatymas.“

17 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Respublikos Prezidento ir Vyriausybės vykdoma nepaprastosios padėties kontrolė

Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė nepaprastosios padėties kontrolę vykdo per Vidaus reikalų ministeriją, Krašto apsaugos ministeriją, Valstybės saugumo departamentą, Vyriausybės įgaliotinį (įgaliotinius) ir kitas valstybės institucijas, taip pat per instituciją, atsakingą už nepaprastosios padėties valdymą, komendantūras, koordinuodami ir kontroliuodami jų veiklą vykdant priemones, skirtas susidariusiai padėčiai normalizuoti, gyventojų teisėms ir teisėtiems interesams, konstitucinei santvarkai ar visuomenės rimčiai užtikrinti.“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 15 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda